

Erityisesti isä

Isien omaa
pohdintaa isyydestä
ja päihteiden
käytöstä

Erityisesti isältä
AMMATTILAISELLE

Erityisesti isä

Erityisesti isältä ammattilaiselle

© Kirkkopalvelut, Erityisesti Isä -toiminta

Teksti: Erityisesti Isä -toiminnan asiakkaiden ajatuksista ja lähteistä koostanut

Sampsa Hatakka, Suvi Kovalainen, Ilkka Sutinen

Toimitus: Sampsa Hatakka, Suvi Kovalainen, Ilkka Sutinen

Kuvitus ja taitto: Kirsti Pusa

Paino: Suomen Uusiokuori Oy, 2023

Erityisesti Isä -toiminta on osa Kirkkopalvelut ry:n hanke- ja kehittämistoimintaa. Toimintaa rahoittaa Sosiaali- ja terveysjärjestöjen avustuskeskus (STEA).

SISÄLLYSLUETTELO

Johdanto.....	5
Isyys voimavarana.....	6
Ammattilaisia mietityttävät asiat.....	7
Isyys päihdeongelmasta toipumisen eri vaiheissa.....	8
Kohtaaminen isänä vai päihderiippuvaisena?.....	14
Ilmapiiri.....	18
Isyyden tukeminen.....	20
Luottamus.....	22
Lapsen saama hyöty.....	24

☞ Päihdeongelmaan ei takerruttu, vaan tuotiin esille, että sinä olet isä, sulla on lapsia, isyyttäsi ei vie mikään. Kannustettiin siihen, että kyllä tämä tästä. Tavallaan tsemppasin siinä, että ei enää alkoholiakaan, että kun on nämä lapset.”

Johdanto

Päihdeongelman kanssa elävät isät jäävät sivuun vanhemmuudesta sekä palveluverkostossa että perheessä. Riippuvuuskäyttäytymisen luonne vaikuttaa kielteisesti isänä toimimiseen ja voi syrjäyttää lapsen tarpeet.

Eryyisesti isä -toiminnan kohderyhmänä ovat päihteitä haitallisesti käyttävät ja haitallisesta käytöstä kuntoutumassa olevat isät, jotka tarvitsevat tukea isyyteen ja vanhempana toimimiseen.

Vuosien mittaan kertyneiden kokemusten ja isien palautteiden perusteella isyys on merkittävä voimavara päihteistä kuntoutumisen prosessissa. Isänä kohtaaminen ja vanhemmuustaitojen vahvistaminen kannattaa aina riippumatta siitä, missä vaiheessa kuntoutumista isä on. Isän tukeminen lisää hänen mahdollisuuksiaan ja kykyään toimia hyvänä isänä lapselle.

Tähän oppaaseen olemme koonneet kymmenvuotisen Eryyisesti isä -toiminnan aikana kertyneitä kokemuksia sekä etenkin isien omia ajatuksia, kokemuksia ja tarinoita.

Isyys voimavarana

Vanhemmuuteen sitouttaminen ja lapsen arjessa mukana oleminen kehittää haasteita elämässään kokeneen isän vanhemmuutta ja syventää isä-lapsisuhdetta. Tukemalla isien vanhemmuutta voidaan vaikuttaa myönteisesti lapsen elämään sekä lisätä isien ja perheiden hyvinvointia.

Isyyden huomiointi asiakastyössä toimii voimavarana asiakkaalle, perheelle ja työntekijälle

- mahdollistaa voimavarakeskeisen lähestymistavan ongelma-keskeisyyden sijaan
- mahdollistaa helpommin hyväksyttävän lähestymistavan tilanteessa, jossa asiakkaalla on syystä tai toisesta tarve kieltää tai vastustaa oman elämän ja toiminnan tarkastelua.

Isyyden huomiointi tarjoaa mahdollisuuden uuden identiteetin rakentamiseen

>> päihteiden käyttäjän identiteetti vs. isäidentiteetti.

☞☞ Isyyden miettiminen on saanut kelaamaan omaa käytöstäni kotona ja viettämään enemmän aikaa lapseni kanssa. On se antanut voimaa myös päihteiden käytön lopettamiseen, kun saa vähän toisia näkökulmia asioihin.”

Ammattilaisia mietityttävät asiat

Päihteiden käyttö herättää erilaisia ajatuksia ammattilaisten kesken.
Tässä Erityisesti isä -toiminnan tekemän kyselyn tuloksia (2021).

Lapsen
tulevaisuus

Lapsen
pettymys

Miten ottaa
puheeksi?

Kuinka
motivoida?

Lapsen
turvallisuus

Äidin ja isän
tasa-arvoinen
kohtelu

Harmitus
lapsen
puolesta

Luottamus-
pula

Kykenemättömyys
hoitaa perheen
yhteisiä asioita

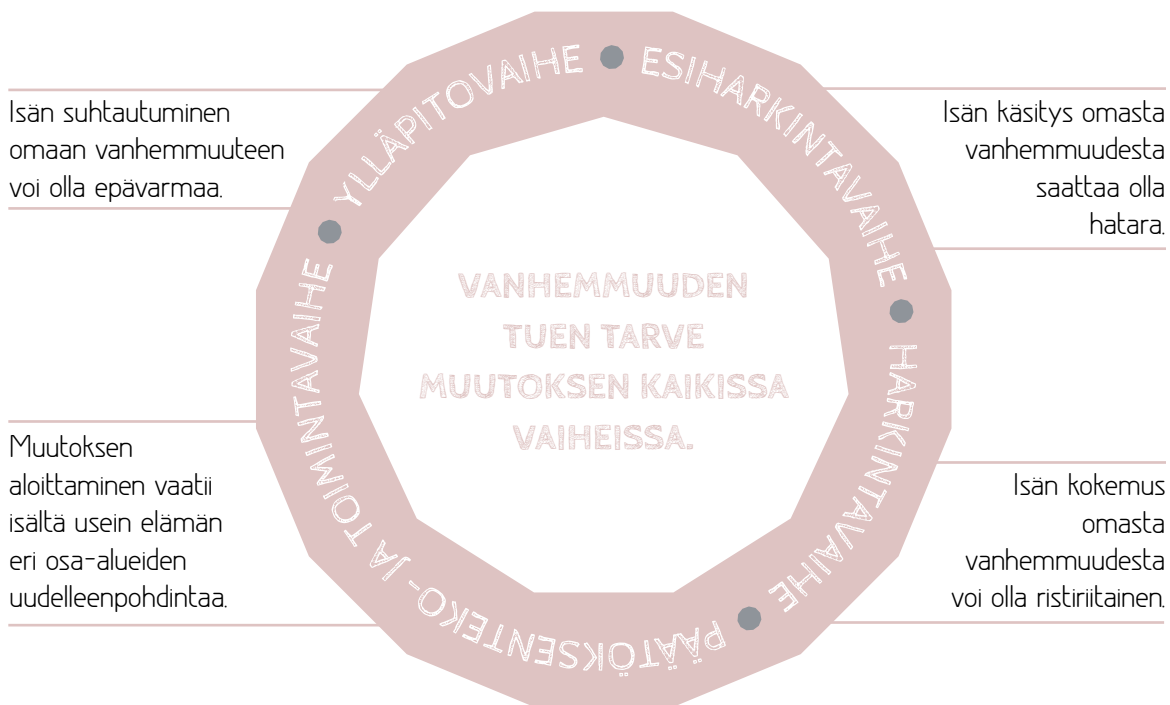
Onko esteitä
hoitoon
hakeutumisessa?

Millaiset kotiolot
perheessä on?

Mitä ajatuksia
päihteitä käyttävä
isä sinussa
herättää?

Isyys päihdeongelmasta toipumisen eri vaiheissa

Erytisesti isä -toiminnan havainto on se, että isyydestä voi aina kysyä ja puhua. Hyvä olisi kuitenkin huomioida, missä muutoksen vaiheessa isä on.

RETKAHDUS

Retkahdus voi tapahtua missä tahansa muutoksen vaiheessa ja se voi aiheuttaa paljon vaikeita tunteita.

Lähde: Kaavio on koostettu James Prochaskan ja Carlo Di Clementen muutosvaihemallia mukaillen.

ESIHARKINTAVAIHE

Esiharkintavaiheessa isän käsitys omasta vanhemmuudesta saattaa olla hatara, jos isä on ollut kokonaan syrjässä vanhemmuudesta. Haastavissakin tilanteissa isyys ja lapset ovat yleensä mieluinen puheenaihe, joka rakentaa asiakassuhdetta.

Isänäkökulmaa voidaan tarjota vaihtoehtona, näkökulmana oman elämän ja valintojen tarkasteluun. Itsensä ajatteleva isänä voi olla haastava mutta innostavakin näkökulma omaan elämään.

Miten isyys
on vaikuttanut
päihteidenkäyttöösi?

Millä tavalla
arvioit lapsesi hyötyvän,
jos käyttäisit vähemmän
päihteitä?

Miten sinä
itse isänä hyötyisit
päihteiden käytön
lopettamisesta?

HARKINTAVAIHE

Harkintavaiheessa oleva isä voi kokea ristiriitaisuutta omasta tilanteestaan. Isä saattaa tuoda esiin hankaluuksia, joita hänen omista valinnoistaan on aiheutunut. Toisaalta isä saattaa myös puolustella omaa käyttäytymistään. Isän rohkaiseminen ja tukeminen, tiedon antaminen sekä tunteidenkäsittelytaitojen vahvistaminen kasvattavat motivaatiota muutokseen.

Muutoksen mahdollisuutta pidetään yllä antamalla tietoa päihteiden käytön haitoista sekä muutosta tukevista palveluista ja niihin hakeutumisen väylistä. Lisäksi pohditaan yhdessä isän kokemusta hänen kyvyistään muutoksen toteuttamiseen ja tehdään suunnitelmaa kykyjen vahvistamiseen. On tärkeää, ettei isä koe jäävänsä yksin valinnoistaan huolimatta, ja että hän säilyttää autonomian valintoja tehdessään.

Mitä lapsellesi kuuluu tällä hetkellä?

Kertoisitko omasta lapsestasi?

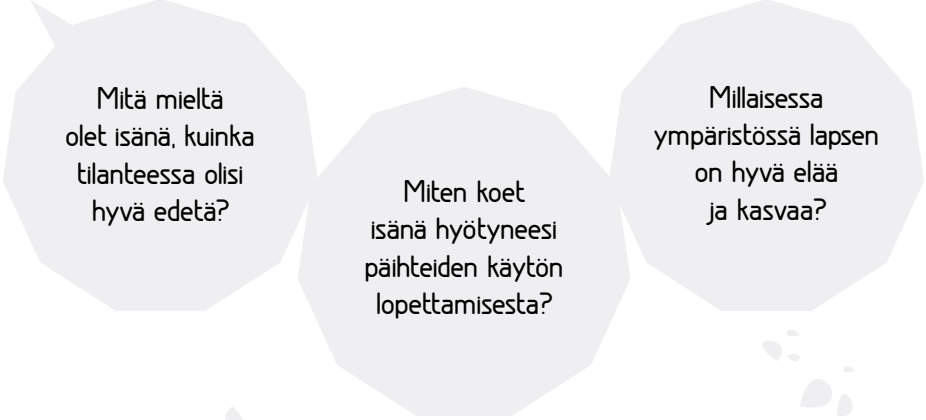
Millaisia haittoja vanhempien päihdekäytöstä on lapselle?

Mitä pitäisi tapahtua, jotta voisit lopettaa päihteiden käytön?

PÄÄTÖKSENTEKO- JA TOIMINTAVAIHE

Muutoksen aloittaminen vaatii usein elämän eri osa-alueiden uudelleenpohdintaa, ja tässä pohdinnassa isä tarvitsee tukea. Isyyttä käytetään voimavarana muutoksen toteuttamisessa ylläpitämällä lapsen ja isä-lapsisuhteen näkökulmia. Lisäksi muutoksen edistämiseksi on tärkeä vahvistaa ja tukea isänä olemisen oikeutusta ja myös sen mukanaan tuomia velvollisuuksia, esimerkiksi oman näkökannan esiin tuomista lapsen asioissa.

Isän kanssa luodaan mielikuvia eri valinnoista ja suunnitellaan sitä, kuinka rajata omaa päihteiden käyttöä isyyden mahdollistumiseksi ja kuinka toteuttaa isänä olemista päihteettömänä.

Mitä mieltä olet isänä, kuinka tilanteessa olisi hyvä edetä?

Miten koet isänä hyötyneesi päihteiden käytön lopettamisesta?

Millaisessa ympäristössä lapsen on hyvä elää ja kasvaa?

YLLÄPITOVAIHE

Ylläpitovaiheessa isän suhtautuminen vanhemmuuteen voi olla epävarmaa. Isän tuen tarve vanhemmuuteen jatkuu. Muutoksen ylläpitämiseksi on tärkeä tunnistaa ja sanoittaa asiat, jotka ovat mahdollistaneet muutoksen ja toisaalta myös ne, joiden kanssa on täytynyt erityisesti painiskella. Isää voi ohjata tarkastelemaan omaa ympäristöään ja arkisia valintojaan raittiina pysymisen näkökulmasta. Myös uusien tavoitteiden asettaminen ohjaa toimintaa suuntaan, joka pitää yllä muutosta.

Muutoksen myötä edellytykset isä-lapsisuhteen muodostumiseen vahvistuvat. Isää on tärkeä kannustaa yksinkertaisen, tavallisen arjen rikkauden tunnistamiseen ja lapsen kanssa yhteiseen toimimiseen. Lapsen eri kehitysvaiheiden mukanaan tuomat haasteet on hyvä käydä läpi, jotta isä voi tunnistaa muuttuvat lapsen tarpeet.

Mitä haaveilit
tekeväsi lapsen kanssa
sitten, kun olet onnistunut
muuttamaan elämääsi?

Mistä asioista
isänä iloitset lapsen
kanssa?

Mihin asioihin
lapsen elämässä
haluat isänä
vaikuttaa?

RETKAHDUS

Retkahdus voi tapahtua missä muutoksen vaiheessa tahansa. Tämä on aina myös uusi mahdollisuus. Mahdollisen retkahduksen tapahduttua käsitellään isän omat ajatukset ja tarkastellaan tapahtunutta lapsen näkökulmasta. Isää on hyvä muistuttaa siitä, että retkahdus ei poista hänen oikeuttaan isyyteen ja mahdollisuutta jatkaa kohti omia tavoitteitaan isänä. Tapahtuneen läpikäynti perheen ja lapsen kanssa edesauttaa lapsen hyvinvointia ja vahvistaa avoimuutta. Asian käsittelyyn saattaa liittyä paljon vaikeita tunteita, ja isä tarvitsee vahvaa tukea tunnetyöskentelyyn.

Mitä sinun
arkeesi kuuluu?
Mitä olet tehnyt?
Miten voit?

Mitä
lapsillesi kuuluu?
Oletko tavannut
tai ollut yhteydessä
lapsiisi?

Vaikuttaa siltä,
että olet luovuttanut
retkahtamisen vuoksi.

Mihin asioihin
retkahtaminen vaikuttaa?

Mitä mahdollisuuksia
sinulla edelleen on?

Mitä isänä
ajattelet, että
lapset sinulta
toivovat?

Miten sinä
työntekijänä
suhtaudut
asiakkaan
retkahdukseen?

Kohtaaminen isänä vai päihderiippuvaisena?

Toimintaan osallistuneiden isien ajatuksia ja toiveita siitä, kuinka ammattilainen kohtaisi heidät:

"Kiireetön tilanne."

"Neutraali paikka, vaikka kahvila."

"Asiakkaan päihtymistila - päihtyneen kanssa ei neuvotella."

"Kohdataan isä isänä, ei päihdeongelmaisena."

"Vaikeatkin asiat voi käsitellä reilusti mutta tiukasti, kun asiakkaan tuntee."

"Asiakkaan voinnista ammattilaisen tekemät havainnot merkittäviä. Vaikuttaa myös ilmapiiriin. Tärkeää saada selville mitä asiakkaalle oikeasti kuuluu?"

"Työntekijän tulisi olla valmis kuuntelemaan asiakkaan vaikeatkin asiat."

"Asiakkaan "mokailuun" suhtautuminen positiivisesti ja kääntämällä se oppimiskokemukseksi."

"Kohdataan asiakas yksilönä hänen tarpeensa huomioiden."

*"Kohtaamisessa tärkeää keskittyä asiakkaaseen häiriötta,
Puhelimet äänettömällä, ei vastailta sähköposteihin yms..."*

"Psyykkisen voinnin huomioiminen kohtaamisessa, esim. jännitystilat."

"Tukihenkilö asiakkaan tueksi kohtaamisissa."

"Tasavertainen kohtelu ammattilaisten puolelta."

"Kokonaiskuvan rakentaminen tärkeää."

"Työskentely painottuu usein äitien kanssa työskentelyyn, jolloin isät jäävät helposti syrjään."

"Kannustaa puhumaan tunteista."

"Varhaisen vuorovaikutuksen tukeminen on yhtä tärkeää molemmille vanhemmille."

"Sovittelevaa asennetta."

"Tukea huoltajuuteen liittyvissä kysymyksissä.

Oikeudet ja velvollisuudet molemmin puolin? Onko äiti aina etusijalla?"

"Isän toiveiden ja näkökulmien huomioiminen isää kuuntelemalla.

Ei pidä tukeutua äidin kertomaan ja olettamuksiin."

- ☞ Erottuani lasten äidistä välini lastensuojeluun alkoi viilentyä. Jälkeenpäin minulle selvisi lasteni äidin kertoneen heille minusta asioita, jotka eivät pitäneet paikkaansa. Näitä asioita ei minulta koskaan suoraan kysytty, vaan yhteisissä tapaamisissa leijui epäluottamuksen ilmapiiri. Olisin toivonut heidän kysyvän minulta näitä asioita suoraan.”
- ☞ Tätä kirjoittaessa olen juuri palannut palaverista lastensuojelun kanssa. Tapaaminen oli lämminhenkinen, ja koin tullessi kuulluksi. Lapsiani koskevissa asioissa minun mielipiteeni huomioitiin, tavoitteena kaikilla oli turvata lapsille mahdollisimman hyvät kasvuolosuhteet. Itseni kannalta koin positiiviseksi, että minun ei tarvinnut todistella ja vakuutella omaa tilannettani.”
- ☞ Raitistumisen myötä isyyden merkitys on kasvanut elämässäni. Merkittävänä muutoksen mahdollistajana koen ne kohtaamiset, joissa minut on kohdattu isänä ja ihmisenä päihteiden käytön aiheuttamista oireista huolimatta.”

Vaikuttaako
isän päihdetausta
siihen, miten
työntekijänä
kohtaat
isän?

"Työntekijän ei tule tehdä oletuksia asiakkaasta tai asiakkaan tilanteesta kumpaankaan suuntaan."

"Tunteiden tunnistaminen hankalaa, vaikea sanoittaa asioita, ei ymmärrä "ammattikieltä"."

"Työskentelyn pohjana isän tarpeet ja tavoitteet."

*"Keskustelu oman toiminnan vaikutuksista lapsiin ja isyyteen avoimesti ja rehellisesti.
Tuomitseminen ei kuitenkaan auta."*

"Lapsen näkökannan ja kokemuksen esiintuominen on isälle merkittävää."

"Yhtenäisen näkemyksen luominen lapsen eduista ja tarpeista on tärkeää."

*"Oikea-aikaisuus - asiakkaan halu ja kyky työskentelyyn yhteistyössä
voi vaihdella suuresti asiakkaan tilanteen mukaan."*

"Tavoitteet ja sopimukset tulee muokata sopiviksi isän tilanteeseen ja valmiuksiin noudattaa niitä."

"Saavutettavissa olevat tavoitteet vahvistavat motivaatiota."

"Valmiiden vastausten antamista tulee välttää"

"Asiakkaan oma oivaltaminen motivoi ja vähentää vastakkainasettelun riskiä."

"Ammattilaiset kokevat monesti päihdeisät hankaliksi asiakkaiksi."

"Uhkaava ja aggressiivinen käyttäytyminen ei ole koskaan hyväksyttävää"

"Tärkeää on kuitenkin selvittää, mikä aiheuttaa tämän kaltaista käyttäytymistä."

*"Isä ei ole motivoitunut/sitoutunut työskentelyyn >> ovatko ammattilaisen ja isän
näkemykset erilaiset siitä mikä on sitoutumista - sanotaanko näitä asioita ääneen?"*

Ilmapiiri

"Ensitapaamisella on merkitystä, miten asiakas otetaan vastaan."

"Ei muodosteta etukäteen käsitystä asiakkaasta, vaan kohdataan asiakas neutraalisti."

"On todella tärkeää ymmärtää lähtökohdat, mistä asiakas tulee."

"Kannustava ilmapiiri edesauttaa, vaikka tilanne olisi haastava."

"Kuunteleva, aidosti läsnä oleva."

"Luodaan ilmapiiri, jossa ei syyllistetä, vaan ollaan samalla puolella ja yhdessä ratkaisemassa asioita."

"Positiivinen ja rakentava asenne. Aloitetaan pienin askelin suhteen rakentaminen."

"Ei saa heti vaatia asiakkaalta täydellistä suoritusta."

"Asiakkaan tuomitseminen ei auta, vaikka edelleen päihteitä käyttäisi."

"Aidosti välittävä kohtaaminen."

"Tapaamisen paikalla merkitystä ilmapiirin syntyyn - vältetään virastomaista tilaa."

Millaisen
ilmapiirin sinä
ammattilaisena
rakennat?

☞ Olin ajautunut sanaharkkaan lastensuojelun työntekijän kanssa. Työntekijä kysyi aina ensimmäisenä minulta, olenko käyttänyt päihteitä, vaikka säännöllisesti kävin antamassa puhtaat seulat päihdekllinikalla. Lopulta tämä jatkuva epäilysten ilmapiiri aiheutti minulle lastensuojelutapaamisten välttelyn, ja epäluottamus vain pahentui.”

☞ Ennen raitistumista jännitin palavereja lastensuojelun kanssa etukäteen paljon. Ennalta suunnittelin, miten pystyisin vakuuttelemaan työntekijöitä omasta voinnistani. Vaikka työntekijät takuulla näkivät, ettei tilanteeni ollut kovin hyvä, niin he kuitenkin uskoivat ja luottivat mahdollisuksiini parantaa elämänhallintaa.”

☞ Aktiivisesta päihderiippuvuudesta huolimatta kuitenkin lapset olivat minulle rakkaita ja koin isyyden merkittävänä. En kuitenkaan tuolloin kyennyt aina olemaan lapsilleni paras mahdollinen isä. Vaikka tilanteeni ei aina ollut hyvä, niin ammattilaiset pystyivät luomaan kannustavan ilmapiirin, jonka avulla motivoin itseäni muutokseen ja parempaan vanhemmuuteen.”

☞ En ole tavannut lastani useampaan vuoteen, lapseni äiti järjestelmällisesti estää tapaamiset, vaikka meillä on voimassa oleva tapaamissopimus. Olen kokenut tämän hyvin raskaana, ja isyyttäni on loukattu. Minua auttaneet ammattilaiset ovat kuitenkin koko ajan tukeneet minua ja luoneet toivon ilmapiiriä. Tämä osaltaan on vaikuttanut raittiina pysymiseeni ja haluuni jatkaa taistelua, jotta voisin olla isä lapselleni.”

Isyyden tukeminen

"Keskustelutukea, jotta voi purkaa vanhemmuuteen liittyviä tunnetiloja."

*"Vaikka asiat olisi huonosti ja oma isyys kadoksissa,
voi ammattilaisen antama tuki ja usko muuttaa asioita."*

"Auttaa näkemään tilanne lapsen kannalta."

"Tuessa enemmän uskoa kuin syyllistämistä."

"Isän oikeuksien huomioiminen lasta koskevissa asioissa."

"Päihteiden käytön vaikutukset läheisten hyvinvointiin puheeksi."

"Taloudellinen tuki merkittävää, jotta pystyy lapsia tapaamaan."

"Vertaistuki merkittävää toipumisessa ja isyydessä."

"Positiivisen palautteen antaminen isälle."

*"Asiakkaan kanssa tehtävät sopimukset ja tavoitteet on tehtävä
tilanteeseen sopiviksi, jotta niihin voidaan päästä ja noudattaa niitä."*

*"Tukea tulisi tarjota kokonaisuus huomioiden.
Tukea isyyteen voi tarvita, vaikka ongelmaa olisi päihteiden kanssa."*

"Hienotunteisuus ikävissä asioissa - vaikeat asiat lisäävät helposti päihteiden käyttöä."

"Itsensä hoitamisen vaikutukset vanhemmuuteen ja isänä toimimiseen on nostettava esiin."

"Isyyden vahvistaminen vahvistaa muutosmotivaatiota päihteiden käyttöön."

"Konkreettinen lapsen hoivaan liittyvä tuki vahvistaa vanhemmuuden taitoja - isät haluavat oppia."

*"Lasten iän ja kehitysasteen huomioiminen tuessa.
Vanhemmuuden tukea voi tarvita, vaikka lapset olisivat aikuisia."*

☞ Raittiuden alkuvaiheessa pelkäsin lastensuojelun työntekijöiden ottavan lapset pois minulta. Tämä aiheutti minussa katastrofi-ajattelua sekä horjutti raittiuttani. Tässä kohtaa olisin kaivannut enemmän tukea itselleni. Hoidon alkuvaiheessa kärsin vieroitusoireista ja siihen liittyvästä unettomuudesta, ja tämä vaikeutti ajatuksenkulkuani ja tunne-elämääni. Kuntoutuksessa ollessani isyyttäni ei tuettu vaan ohjattiin keskittymään omaan toipumiseeni, minkä koin hyvin ristiriitaisena, kun ajatus olla parempi isä oli motivoinut minut hakeutumaan hoitoon.”

☞ Vasta raitistumisen jälkeen olen huomannut vanhemmuuden taitojeni olleen puutteelliset. Olin kuvitellut taloudellisen turvan tuomisen perheeseen olevan yhtä kuin hyvä isyys. Nyt olen ammattilaisten ja vertaistuen avulla kyennyt tekemään ja löytämään itsestäni kuuntelevan ja lapsiaan rakastavan isän, jota en aiemmin tuntenut.”

Miten sinä
ammattilaisena
tuet asiakkaan
isyyttä?

Luottamus

"Inhimillinen kohtaaminen, toiveena ammattilaisten ymmärrys siitä, ettei luottamusta voi vaatia, vaan se rakentuu."

"Oman arvomaailman ei tulisi olla esteenä hyvän asiakassuhteen syntyyn."

"Työntekijän ei tulisi loukkaantua, vaikka asiakas ilmaisi asioita tunteella."

"Mikäli työntekijän ja asiakkaan välillä on epäluottamusta, tämä tulisi keskustelun avulla aukaista."

"Täydellisen suorituksen vaatimista asiakkaalta tulisi välttää."

"Yhdessä tehtävät sopimukset ja tavoitteet tulisi sopeuttaa asiakkaan tilanteeseen sopiviksi. Tämä auttaa luottamuksen rakentamista ja motivoi asiakasta muutokseen."

"Työntekijän tulisi ymmärtää asiakkaan "sairautta" ja sen aiheuttamia oireita. Riippuvuussairaus ei luo tietynlaisia ihmisiä vaan oireita."

"Avoimuus ja rehellisyys asiakkaan ja työntekijän välillä auttaa luottamuksen rakentamista."

"Asiakkaan rehellisyydestä ei tulisi rangaista."

"Lasta koskevista asioista tulee neuvotella vanhempien kanssa. Ei sanella yksipuolisesti vaan pyritään yhdessä etsimään vaihtoehtoja."

"Annetaan asiakkaalle mahdollisuus muutokseen ja luottamukseen, vaikka aikaisemmin tämä ei olisi onnistunut."

"Lapset ovat isälle herkkä aihe. Vaatii pitkäjänteisyyttä ja työntekijän sensitiivisyyttä, jotta lapsista ja heihin liittyvistä tunteista voidaan puhua rehellisesti ja avoimesti."

☞ Luottamus minun ja ammattilaisten välillä on rakentunut vähitellen, ja nykyisellään se on luontevaa ja molemminpuolista. Tällä hetkellä olen vanhemmista ainoa, joka kykenee säännöllisesti osallistumaan lasten elämään ja pitämään kiinni sovituista asioista. Ammattilaisilta olen saanut tukea suhteen rakentamiseen, ja tämä on vahvistanut yhteistyösuhdettani heidän kanssaan tavoitteena lasteni hyvinvoinnin turvaaminen ja vanhemmuuden vahvistaminen.”

☞ Päihteitä käyttäessäni tapaamiset lastensuojelun kanssa päätyivät usein minun aiheuttamiin konflikteihin. Kuitenkin työntekijät jaksoivat uskoa ja sopivissa määrin luottaa minuun, eivätkä he lähteet mukaan provokaatioihini. Tämä vahvisti silloin ja nyt myöhemmin minun luottamustani heitä kohtaan.”

☞ Kerroin synnytyksen jälkeen sosiaalityöntekijälle lääkärin minulle määräämästä lääkityksestä ahdistuneisuuteen ja paniikkikohtauksiin avoimesti. Sosiaalityöntekijä kirjasi kertomani ylös, etten pysty olemaan lapseni ja äidin kanssa ilman lääkitystä. Vaikka minulla ei olisi puolisoa ja lasta, niin tarvitsisin lääkityksen silti. Tämän kirjauksen jälkeen en enää uskalla kertoa avoimesti asioitani työntekijälle.”

Miten sinä
ammattilaisena
rakennat
luottamuksen
asiakkaan
kanssa?

Lapsen saama hyöty

Isän vaikutus lapsen kasvuun, kehitykseen ja hyvinvointiin on suuri. Isä on lapselle tärkeä aikuinen silloinkin, kun vanhemmuus on heikkoa.

Vanhemmuustaitojen vahvistuminen näkyy mm.

- lapsen näkökulmien ymmärtämisenä
- lapsen parempana huomioimisena
- lisääntyvänä ja laadukkaampana yhteisen ajan viettönä.

Isän vanhemmuustaitojen vahvistuminen lisää lapsen hyvinvointia sekä tervettä kasvua ja kehitystä.

"Lapselle oma vanhempi on aina tärkeä."

"Isyys ja lapset ovat isälle merkittävä motivaation lähde muutostyöskentelyssä."

"Työntekijän on vaikeaa ennalta arvioida asiakkaan tukemisen vaikutuksia."

"Jokaiselle tukea kaipaavalle isälle olisi tarjottava tukea hänelle sopivalla tavalla."

Millainen
on hyvä
isä?

Voiko päihteitä
käyttävä isä olla
hyvä isä?

Onko päihteitä
käyttävän isän isyys
tukemisen arvoinen
(lapsen näkökulma
myös)?

☞ Mä olin tosi pohjalla, ei ollut asuntoa eikä työtä. Päivät meni käyttäessä ja kamaa hommatessa. Kun jouduin linnaan, niin mun oma ohjaaja tarttu kiinni mun isyyteen. En ollut tuolloin nähnyt lapsiani kuuteen vuoteen. Vähitellen lapset alkoi olemaan enemmän mielessäni. Pääsin suorittamaan lopputuomion päihdekuntoutukseen ja pystyin jättämään päihteet. Vähitellen sitten otin yhteyttä lasteni sosiaalityöntekijään, ja kontakti lapsiin järjestyi. Jännitti ja pelotti ihan hirveän paljon, ja vieläkin häpeän itseäni, vaikka jo pari vuotta olen ollut kuivilla. Jälkeenpäin mietin, että jos se ohjaaja linnassa ei olisi alkanut lapsista juttelee, niin eipä ois kontaktia vielääkään, ja empä olis varmaan raitistunutkaan.”

☞ Lapsen syntymä ei ollut mikään suunniteltu juttu. Erosin lapsen äidistä jo ennen lapsen syntymää. Ei ollut mitään kontaktia lapseen. Kävin kirjoittamassa yhden sopimuksen lastensuojelutyöntekijän kanssa, ja samalla hän kysyi, pitäisikö pyrkiä sopimaan tapaamisista. Tuolloin en vielä ollut valmis, mutta jäin asiaa pohtimaan. Ylitin itseni ja sain sovittua tapaamiset, ensin valvotusti ja siitä eteenpäin. Nyt tyttäreni on luonani yhden viikonlopun joka kuukausi, ja tämä on parasta mitä minulle on tapahtunut.”

KENEN ISYYS ON
TUKEMISEN ARVOISTA?

Erityisesti isä